

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

**Arena for høyere yrkesfaglig utdanning i
Trøndelag**

Hvor går veien for HYU?

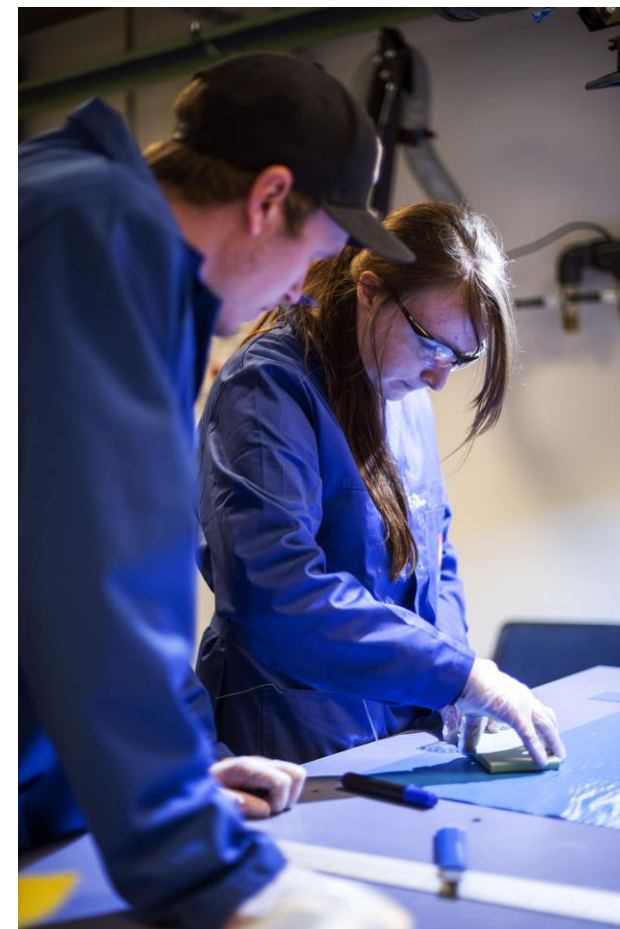
- Hvem er fagskolestudenten?
  - Samfunnsperspektivet
  - Det internasjonale perspektivet
  - Ny stortingsmelding om HYU

Fagarbeideren

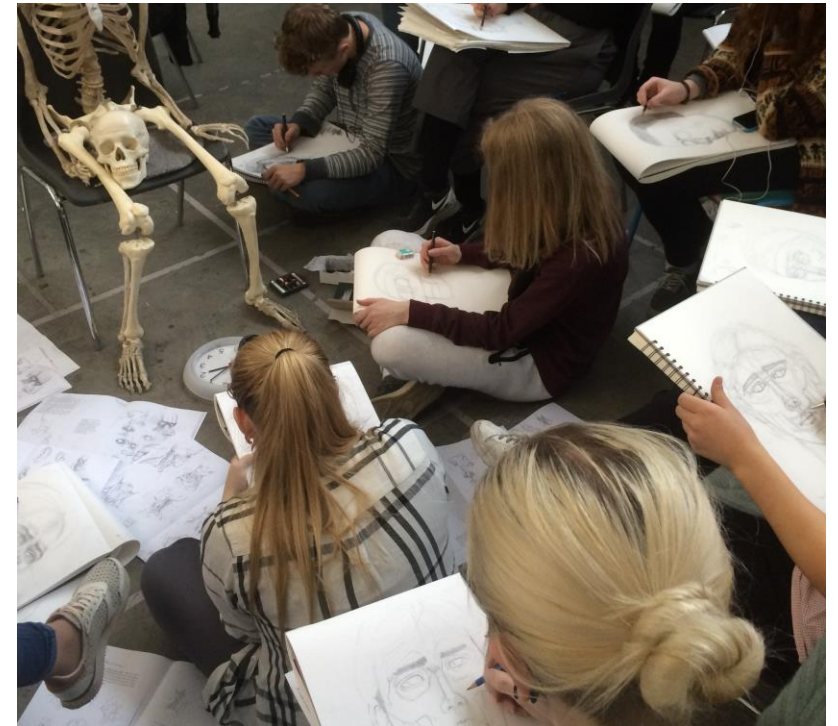
- Praktiske fagfelt - arbeidere
  - Helsefagarbeidere, elektrikere, tømrere, barne- og ungdomsarbeidere, matroser, fiskere, agronomer osv.
- En gruppe som er underrepresentert i frivilligheten og politikken
  - Få fagarbeidere på tinget
  - Lite synlig i den offentlige debatten

Og en hel del andre grupper vi ikke må glemme

- Arbeidslivsrettede utdanninger innen:
  - Kreativ bransje og utøvende kunstnere
  - Teknologer og IT-arbeidere
  - Salg- og servicefag
  - Kandidater fra UH som trenger en mer arbeidsrettet tilnærming til fag

Hva er behovet for HYU?

«5 av 10 bedrifter har behov for fagskoleutdannede»

- NHO Kompetansebarometer, 2021.

I 2023 var formuleringen følgende:

«Noe over halvparten (53 prosent) av NHOs medlemsbedrifter oppga å ha behov for fagskoleutdannede i årets undersøkelse»

- NHO Kompetansebarometer, 2022.

Dette står seg fortsatt. I 2024 var formuleringen:

«Det nest mest etterspurte utdanningsnivået er høgare yrkesfagleg utdanning, som 68 % av disse verksemdene etterspør»

- NHOs kompetansebarometer, 2023

«Å styrke fagskolene framstår som det viktigste tiltaket for utdanningssystemet som helhet»

Samfunnsøkonomisk analyse, 2021.

Hva skjer politisk?

- Nasjonalt studentombud
- Finansiering -> Gratisprinsippet
  - Grunnbevilgning for å dekke reelle kostnader
  - Faste utviklingsmidler
- NKR nivå 6,7 og 8
- ECTS - tilkobling
- Opptopping
- Kunnskapsgrunnlag
- Synlighet og annerkjennelse

- Levekårsundersøkelsen
- SHoT-undersøkelsen
- Helsepersonellkommissjonen
- Kandidatundersøkelsen
- Deloittes sluttevaluering
- NOKUTs NKR-rapport
- Tilstandsrapporten for HYU s NOU «Tid for handling»

- 2G studiestøtte og 60% stipendandel
- Likeverdige velferdstilbud i hele landet
  - Digital samskipnad
  - Desentraliserte velferdstilbud

- Utsynsmeldinga
- Folkehelsemeldinga
- Opptappingsplanen for psykisk helse
- Profesjonsmeldinga
- **Ny stortingsmelding for HYU**

Table 3.1 Number of shortage occupations mentioned by broad occupation groups¹⁸

Country	Managers	Professionals	Technicians	Clerk Support workers	Services Sales workers	Farmers Foresters Fishing	Craft Trades workers	Operatives	Elementary workers	Total
Austria		5	9	1			15			30
BE Austria	14	46	20	5	8		13	5	1	112
BE Le Forem	7	9	7				7			30
BE VDAB	2	6	12		1		5	2	1	29
Bulgaria	2	9	4	3	6		4	3		31
Croatia		3	1		4	1	22	4	5	40
Cyprus		8			3		5	4	2	22
Czechia		1	1	1	2	1	8	11	5	30
Denmark	1	6	4		4	1	7	4	2	30
Estonia	1	18	8	1	5	2	16	9	3	63
Finland		10	4		1		9		2	26
Germany	1	6	8		2	1	9	3		30
Greece			2	1	1		3	4		11
Hungary		1	2	2	3		7	4	11	30
Ireland	1	24	4	2	1		3			35
Italy	2	16	4	1				3		26
Latvia		5	4		2		14	3	2	30
Lithuania		5	1				16	6	2	30
Luxembourg	8	14	5	1	1		1			30
Malta	1	3	3	4	7		5	4	3	30
The Netherlands	1	9	5	4	1	1	8	1		30
Norway	20	67	43	10	19	8	44	29	10	250
Poland		4	2	1	2		14	3		26
Portugal		7	1	1	2		11	8	1	31
Romania	1	7	4	2	1	1	4	7	3	30
Slovakia		4	3	1	3	1	11	5	2	30
Slovenia		25	10	1	8	1	30	11	7	93
Spain		9	3	1	2	2	2	5	6	30
Sweden		25	7				6	3		41
Switzerland	1	15	4		2			1		23
Grand Total	63	367	185	43	91	20	299	142	68	1278

Hvordan ligger vi an i internasjonal sammenheng?

FNs bærekraftsmål nr. 4

Delmål 4.4)

Innen 2030 oppnå en betydelig økning i antall unge og voksne som har kompetanse, blant annet i tekniske fag og yrkesfag, som er relevant for sysselsetting, anstendig arbeid og entreprenørskap

Den største barrieren - ECTS

- European credit transfer system
  - Timetalsberegning for oppnåelse av læringsutbytte
  - Sikre mobilitet mellom europeiske institusjoner
- Henger sammen med NKR
  - EQF
  - QF-EHEA
- Syklisk tilsyn
- Hvorfor er dette et problem?

Ting tar tid!

(men får vi dette på plass vil ting kanskje gå litt fortere)

Organisasjon for
Norske Fagskolestudenter

Kontakt oss gjerne:

Thea Tuset
Leder ONF

Leder@fagskolestudent.no

918 61 470

Ingrid Marie Aarre
Nesteder ONF

Ingrid.aarre@fagskolestudent.no

954 80 194